

**POMORSKI PROGRAM
EDUKACJI MORSKIEJ
W PRZEDSZKOLU INTEGRACYJNYM NR 32
„Tęczowa Dolina” w Słupsku**

2019/2020

Program opracowały: Aneta Lisińska, Liliya Mikutaitsis

I. MIEJSCE REALIZACJI:

Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 32 „Tęczowa Dolina”,

ul. Kasztanowa 1, 76-200 Słupsk

II. GRUPA DOCELOWA:

Dzieci z grup uczęszczających do przedszkola.

CELE EDUKACYJNE I ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Celem głównym programu z zakresu edukacji morskiej na etapie przedszkolnym jest ukazanie innych form realizacji nowatorskich zajęć wspomagających rozwój i edukację dzieci zmierzających do osiągnięcia stanu gotowości do podjęcia nauki w szkole podstawowej.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Dziecko kończące edukację morską na poziomie przedszkola powinno wykazać się znajomościami i umiejętnościami oraz przejawiać postawy w n/w. obszarach tematycznych:

*** Kształtowania świadomości morskiej:**

- zna podstawowe informacje o morzu i żeglarstwie,
- wie o tradycjach morskich i obrzędach,
- ma świadomość specyfiki regionu, oraz o dziedzictwie kulturowym na Pomorzu,
- szanuje morze oraz pracę ludzi morza,
- jest zainteresowany rozwijaniem pasji związanych z morzem,

- uczestniczy w różnych inicjatywach o charakterze morsko-żeglarskim, które występują w naszym regionie.

* Kształtowania u dzieci kompetencji kluczowych:

aspekt poznawczy

- zna podstawowe słownictwo stosowane w żeglarstwie,
- nawiązuje dialog z innymi o tematyce morskiej,
- zna i szanuje dziedzictwo morskie i rzeczne regionu,

aspekt kompetencji

- poszukuje informacji i wyjaśnia podstawowe zjawiska dotyczące tematyki morskiej,
- poszukuje przyczyny obserwowanych zjawisk,
- ma świadomość korzystnego wpływu żeglarskiej aktywności na życie człowieka
- konstruktywnie porozumiewa się w grupie, współpracuje oraz osiąga kompromis.

aspekt umiejętności

- czerpie korzyści z zajęć w grupie,
- dzieli się nabytą wiedzą i umiejętnościami o tematyce morskiej z innymi,
- potrafi pokonywać przeszkody, chętnie zdobywa wiedzę,
- wierzy we własne możliwości w osiągnięciu sukcesów w kierunku edukacji morskiej.

TREŚCI KSZTAŁCENIA I PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW:

Program z zakresu edukacji morskiej zakłada, że proces kształtowania świadomości morskiej przedszkolaków oraz rozwijanie ich kompetencji kluczowych odbywać się będzie poprzez realizację szeregu wzajemnie przenikających się czynności poznawczych i praktycznych, zorganizowanych wokół wybranych treści morskich w ramach cyklicznie organizowanych zajęć dydaktycznych, wycieczek oraz imprez tematycznych.

Zadaniem nauczycieli prowadzących, jako organizatorów procesu dydaktycznego, jest stworzenie jak najlepszych warunków do rozwijania

kompetencji kluczowych dziecka – wiedzy, umiejętności i postaw potrzebnych do samorealizacji i rozwoju osobistego, przydatnych na dalszych etapach kształcenia.

Istotnym czynnikiem sprzyjającym uczeniu się jest zaangażowanie przedszkolaka, wzbudzenie w nim pozytywnych emocji w stosunku do poruszanych zagadnień i podejmowanych działań. Ponieważ niniejszy program w swoich założeniach ma służyć aktywizowaniu dzieci w wieku przedszkolnym do jak największej samodzielności. Metody aktywizujące będą tu kluczem do sukcesu.

METODY PRACY:

Nauczyciele w planowaniu pracy wykorzystują szereg różnorodnych metod celem uatrakcyjnienia realizowanych sytuacji edukacyjnych. Ponieważ jesteśmy przedszkolem integracyjnym, uwzględniliśmy odpowiedni dobór metod zależny od indywidualnych możliwości i predyspozycji dzieci. Według nas najlepszymi metodami są te, które aktywizują i motywują dziecko oraz umożliwiają praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy.

Zastosowane metody w programie to:

- Metoda doświadczalna
- Mowa ciała
- Metoda Ruchu Rozwijającego W Sherborne:
- Aktywizowanie plastyczne
- Pedagogika zabawy
- Zabawy w kręgu
- Burza mózgów
- Metoda symulacji
- Drama
- Muzykoterapia
- Techniki plastyczne

FORMY REALIZACJI PROGRAMU:

Stosowane formy pracy zapewniają wychowankom osiągnięcie sukcesów rozwojowych w atrakcyjny, twórczy i aktywny sposób.

Podstawowymi formami organizacyjnymi pracy jest działalność:

- indywidualna
- zespołowa
- zbiorowa (praca z całą grupą)

I. ZESTAWIENIE GODZIN PROGRAMOWYCH:

Lp.	DZIAŁ INNOWACJI	Razem	Uwagi
1.1	Wiedza morską	10	
1.2	Locja przedszkolaka	4	
1.3	Fauna i flora (skarby i tajemnice Bałtyku)	5	
1.4	Przystań w „Tęczowej Dolinie”	15	
ŁĄCZNIE		34	

V. OBSZAR INNOWACJI /moduły tematyczne/

1.1. WIEDZA MORSKA

A. Cele:

W wyniku realizacji zajęć z zakresu Wiedzy Morskiej, przedszkolak powinien:

a) znać:

- podstawowe pojęcia dotyczące budowy statku,
- urządzenia cumownicze i kotwiczne,
- okrętowe środki ratunkowe,
- sposoby wiązania węzłów marynarskich,
- legendy swojego regionu

b) umieć:

- wiązać wybrane węzły marynarskie.

B. Rozliczenie godzin na tematy i zajęcia

Nr tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.1.1	Podstawowe pojęcia określające budowę statku	2	
1.1.2	Urządzenia kotwiczne i cumownicze	2	
1.1.3	Okrętowe środki ratunkowe	2	
1.1.4	Węzły marynarskie	2	
1.1.5	Legendy i opowieści z nad Bałtyku	2	
RAZEM GODZIN		10	

C. Szczegółowe treści programu

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1	2	3	4	5
1.1.1	<p>Podstawowe pojęcia określające budowę statku</p> <p><u>Treść :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dziób, rufa, – prawa burta, lewa burta, – mostek kapitański, 	<p>W wyniku realizacji treści zajęć dziecko potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżniać podstawowe pojęcia określające statek. 	2	Opis z pokazem

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1	2	3	4	5
1.1.2	Urządzenia kotwiczne cumownicze <u>Treść :</u> – liny cumownicze, rozmieszczenie urządzeń cumowniczych na statku. - kotwice, – łańcuchy kotwiczne.	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: – rozróżnić liny cumownicze od zwykłych lin – rozpoznać kotwicę i powiedzieć do czego służy.	1	Opis z pokazem
1.1.3	<i>Okrętowe środki ratunkowe</i> <u>Treść :</u> – przeznaczenie środków ratunkowych, – indywidualne środki ratunkowe.	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: – rozpoznać środki ratunkowe, – wymienić indywidualne środki ratunkowe.	1	Opis z pokazem
1.1.4	Węzły marynarskie <u>Treść :</u> – nauka wiązania węzłów marynarskich: - węzeł ratowniczy - węzeł prosty - węzeł zwykły	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: – wiązać poniższe węzły marynarskie: - węzeł ratowniczy - węzeł prosty - węzeł zwykły	4	Opis z pokazem Zajęcia praktyczne

1.2. LOCJA PRZEDSZKOLAKA

A. Cele :

W wyniku realizacji zajęć z zakresu Locji, przedszkolak powinien:

a) znać:

- podstawowe światła i znaki nawigacyjne,
- światła jednostki pływającej,

b) umieć:

- rozpoznawać podstawowe światła i znaki nawigacyjne.

B. Rozliczenie godzin na tematy i zajęcia:

Nr2 tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.2.1	Nawigowanie przedszkolaków	2	
1.2.2	Razem wędrujemy po Polsce- turniej	2	
RAZEM GODZIN		4	

C. Szczegółowe treści programu:

Nr tematu	Nazwa tematu	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda)
1	2	3	4	5
1.2.1	Światła i znaki nawigacyjne <u>Treść :</u> – Światło latarni morskiej, – Światła jednostki pływającej.	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: – Rozróżnić światła latarni morskiej od świateł jednostki pływającej – Podać kolory świateł jednostki pływającej.	2	Opis z pokazem
1.2.2	Razem wędrujemy po Polsce „ Szlakiem Latarni Morskich na Pomorzu” <u>Treść :</u> Turniej między przedszkolny „Szlakiem Latarni Morskich na Pomorzu”	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: - wskazać, gdzie występują latarnie morskie na Pomorzu, - rozróżniać latarnie względem kształtu i koloru .	2	Opis z pokazem

1.3. FAUNA I FLORA (SKARBY I TAJEMNICE BAŁTYKU)

A. Cele:

W wyniku realizacji zajęć z zakresu fauny i flory przedszkolak powinien:

a) znać:

- podstawowe wiadomości o faunie i florze

b) umieć:

- rozpoznawać ssaki i ryby

B. Rozliczenie godzin na tematy:

Nr2 tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.3.1	ryby wód Bałtyku	3	
1.3.2	Bogactwo mineralne morza Bałtyckiego	3	
RAZEM GODZIN		6	

Szczegółowe treści programu:

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1	2	3	4	5
1.3.1	Port rybacki Ustka <u>Treść:</u> – Terytorium portowe i podstawowa infrastruktura, – Jednostki pływające – kutry rybackie.	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: - wymienić jednostki cumujące w porcie Ustka.	3	Opis z pokazem
1.3.2	Bogactwo mineralne morza Bałtyckiego	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:	3	Opis z pokazem

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1	2	3	4	5
	<u>Treść :</u> – Morska flora i fauna - Mineralne bogactwa Bałtyku	– rozróżnia morską faunę od flory. – Nazwać wybrane minerały Bałtyku		

1.4 PRZYSTAŃ W „TĘCZOWEJ DOLINIE”

A. Cele :

W wyniku realizacji zajęć z zakresu Przygód morsko-żeglarskich, przedszkolak powinien:

a) znać:

- prace marynarza
- podstawowy sprzęt ratowniczy,
- zasady udzielania pierwszej pomocy tonącemu.

b) umieć:

- wskazać podstawowy sprzęt ratowniczy.

B. Rozliczenie godzin na tematy i zajęcia:

Nr2 tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.4.1	Piknik morsko-żeglarski na sucho	3	
1.4.2	Występy marynarskie dzieci	1	
RAZEM GODZIN		4	

C. Szczegółowe treści programu:

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1.4.1	Piknik morsko-żeglarski na sucho <u>Treść :</u> –budowa żaglówki, –podstawowy sprzęt ratowniczy, –udzielanie pierwszej pomocy tonącemu –nauka wiązania węzłów marynarskich –Gry i zabawy morskie	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: –rozróżnić budowę żaglówki od statku, –wymienić podstawowy sprzęt ratowniczy i wie jak go używać, –zna zasady udzielania pierwszej pomocy –podejmuje próby wiązania węzłów marynarskich –uczestniczy w zabawie	3	Zajęcia praktyczne
1.4.2	Występy marynarskie dzieci	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:	1	Zajęcia praktyczne

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
	<p><u>Treść:</u> - Współuczestnictwo artystyczne wśród dzieci</p>	<p>– Współpracować w grupie – Potrafi zaśpiewać piosenkę o tematyce morskiej</p>		
1.4.1	<p>Zwiedzanie oraz zdobywanie tajemnic Portu Ustka</p> <p><u>Treść :</u> Zwiedzanie latarni morskich polskiego wybrzeża, Pomiar wysokości światła , wysokości i liczby schodów w latarniach.</p>	<p>W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:</p> <p>– Podać kilka latarni morskich polskiego wybrzeża</p>	1	Zajęcia praktyczne
1.4.2	<p>Spotkanie z marynarzem, bosmanem oraz kapitanem portu</p> <p><u>Treść:</u> – Żeglarskie opowieści,</p>	<p>W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:</p> <p>Wie na czym polega praca marynarzy-żołnierzy i marynarzy na statkach, oraz</p>	1	Opis z pokazem

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
	<ul style="list-style-type: none"> -Mundur marynarski, -Praca marynarza, bosmana oraz kapitana Portu -Zwiedzanie Kapitanatu Portu w Ustce 	bosmanów i kapitana portu w Ustce		

1.5 ZWIEDZANIE ORAZ ZDOBYWANIE TAJEMNIC PORTU USTKA

A . Cele:

W wyniku realizacji zajęć, podczas wycieczek do Portu Ustka, przedszkolak powinien:

a)znać:

- latarnię morską Ustki
- miejsce w którym znajduje się Kapitanat Portu Ustka

b)umieć:

- policzyć schody latarni
- zdobyć pieczętkę latarni
- wskazać kapitana i bosmana Portu Ustka

B. Rozliczenie godzin na tematy i zajęcia:

Nr2 tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.5.1	Zwiedzanie latarni morskich	W trakcie programu	

1.5.2	Zdobywanie odznaki „Bliza”	W trakcie programu	
1.5.3	Spotkanie z marynarzem, oraz bosmanem i kapitanem portu	1	
RAZEM GODZIN		4	

C. Szczegółowe treści programu:

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1.4.1	Zwiedzanie oraz zdobywanie tajemnic Portu Ustka Treść : Zwiedzanie latarni morskich polskiego wybrzeża, wysokości i liczby schodów w latarniach.	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: –Podać kilka latarni morskich polskiego wybrzeża	1	Zajęcia praktyczne
1.4.2	Spotkanie z marynarzem, bosmanem oraz kapitanem portu Treść: –Żeglarskie opowieści, –Mundur marynarski,	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: Wie na czym polega praca marynarzy-żołnierzy i marynarzy na statkach, oraz bosmanów i kapitana portu w Ustce	1	Opis z pokazem

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
	–Praca marynarza, bosmana oraz kapitana Portu –Zwiedzanie Kapitanatu Portu w Ustce			

1.6 KOŁO PLASTYCZNE „AHOJ PRZYGODO”

A . Cele:

W wyniku realizacji zajęć plastycznych o tematyce morskiej przedszkolak powinien:

a)znać:

- Zwierzęta i ssaki morskie
- Flora morska
- Minerale morza bałtyckiego
- Statki

b)umieć:

- wzbogaca wiedzę z zakresu flory i fauny morza
- wymieni zwierzęta żyjące w morzach
- wykazuje zainteresowanie światem przyrody
- starannie wykonuje pracę plastyczne
- aktywnie uczestniczy w zajęciach plastycznych

B. Rozliczenie godzin na tematy i zajęcia:

Nr2 tematu	Treść tematu	Razem	Uwagi
1.6.1	Zwierzęta i ssaki morskie	2	Zajęcia praktyczne
1.6.2	Flora morska	2	Zajęcia praktyczne
1.6.3	Minerały morza bałtyckiego	2	Zajęcia praktyczne
1.6.4	Statki	2	Zajęcia praktyczne
1.6.5	Konkurs przedszkolny „Podwodny świat Bałtyku”		
RAZEM GODZIN		8	

C. Szczegółowe treści programu:

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1.6.1	Zwierzęta i ssaki morskie <u>Treść :</u>	W wyniku realizacji treści dziecko potrafi: potrafi wymienić podstawowe gatunki	1	Zajęcia praktyczne

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
	zapoznanie z wybranymi gatunkami zwierząt żyjących w środowisku wodnym	zwierząt żyjących w wodzie		
1.6.2	<p>Flora morską</p> <p>Treść:</p> <p>Poznanie środowiska przyrodniczego – podmorskiej głębin; zapoznanie z wyglądem roślin charakterystycznych dla środowiska wodnego.</p>	Nazywa niektóre rośliny morskie; rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych	1	Opis z pokazem
1.6.3	<p>Minerały morza bałtyckiego</p> <p>Treść:</p> <p>Zapoznanie z minerałami morza bałtyckiego</p>	<p>W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie, że muszla szumi; - Rozpoznaje na mapie kontur Polski; - Wie, że na mapie morze jest zaznaczone kolorem niebieskim; 	1	Zajęcia praktyczne
1.6.4	<p>Statki</p> <p>Treść:</p> <p>Poznanie różnych jednostek pływających po morzu</p>	<p>W wyniku realizacji treści dziecko potrafi:</p> <p>bogacenie słownictwa związanego z tematyką morską</p> <p>dziecko rozumie znaczenie transportu w odnośnym</p>	1	Opis zajęcia plastyczne

Nr tematu	Nazwa tematu (zajęć) treść	Cele szczegółowe	Czas w godz.	Forma (metoda) zajęć
1.6.5	Konkurs przedszkolny „ Podwodny świat Bałtyku” <u>Treść:</u> Uczestnictwo w konkursie -pokaz swoich umiejętności	Zdobywać kolejne cele i umiejętności		